

ἀξονάκι τό, Προπ. (Κύζ.) Ναύστ.

Ἵποκορ. τοῦ οὐσ. *ἄξονας*.

Μικρὸς ἄξων.

ἄξονας ὁ, Ἀθ. Ἀθῆν. Ἀνδρ. Κύνθ. Προπ. (Κύζ.) κ. ἄ. — Λεξ. Δεῖκ Πόπλετ. Μπριγκ. *ἄξονας* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *ἄξινας* Μύκ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *ἄξων*.

Ἀξων, κέντρον στηρίγματος ἢ περιστροφῆς διαφόρων μηχανημάτων ἐνθ' ἄν.: Ἔσπασ' οὐ ἄξονας, χάλασι τοῦ κάρου Αἰτωλ. Συνών. *ἄξόνι* 1. Πβ. *ἀντίξονο*.

ἄξόνι τό, *ἄξόνιν* Κύπρ. *ἄξόνι* πολλαχ. *ἄξόν'* Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) Μακεδ. (Κοζ. Χαλκιδ.) Σάμ. κ. ἄ. *ἄξόν'* Ἰμβρ. *ἄξιόνι* Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Κύνθηρ. Μύκ. Χίος *ἄξιόν'* Τήν. (Κώμ.) ἔξόνι Ἰκαρ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. *ἄξόνιον*.

1) Ἀξονας, ὁ ἰδ., πολλαχ. β) Ἡ κεντρικὴ χονδρὴ δοκὸς ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζονται καθέτως τὰ δοκάρια τῆς στέγης Ἰκαρ. 2) Ὁ ρυμός, τὸ πλατὺ ξύλον τὸ συνδέον τὴν ἄμαξαν μετὰ τοῦ ζυγοῦ Θεσσ. Θράκ. (Σηλυβρ.) Κύπρ. Νάξ.: Ἐτσακ-κίστην τὸ ἄξόνιν τοῦ ἄμαξιού μου Κύπρ.

ἄξορκιστος ἐπίθ. Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. *ἄξορκιστος* Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξορκιστός < ξορκίζω.

1) Ἐκεῖνος διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ἔγιναν ξόρκια, ἔξορκισμοὶ ἐνθ' ἄν. 2) Ὁ διάβολος (κατ' εὐφημισμὸν) Λεξ. Ἐλευθερουδ.

ἄξόφλητος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξοφλητός < ξοφλῶ < ἔξοφλῶ.

Ὁ μὴ ἐξοφληθεὶς, ἀνεξόφλητος: Χρέος ἄξόφλητο.

ἄξυάλιστος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἄξάλιστος* Πελοπν. (Γελίν. Τρίκκ. Σουδεν.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξυαλιστός < *ξυαλίζω < ξυάλη.

Ὁ μὴ κλαδευθεὶς ἐνθ' ἄν.: Τό 'χω ἄξάλιγο τὸ ἀμπέλι μου ἀκόμα Σουδεν. || Φρ. Βρὲ ἄξάλιγη! Βρὲ ἄξάλιγο! (ὑβρις πρὸς γυναῖκα, πρὸς παιδίον).

ἄξύγγωτος ἐπίθ. ἄγν. τόπ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξυγγωτός < ξυγγώνω.

Ὁ μὴ ἀλειμμένος διὰ λίπους: «Τὸ βύσμα τοῦ φυσιγγίου εἶναι ξυγγωμένο καὶ ἄξύγγωτο».

ἄξύλιστος ἐπίθ. Πελοπν. (Ἀρκαδ.) — Λεξ. Μπριγκ. *ἄξύλιγος* Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξυλιστός < ξυλίζω. Πβ. τὸ μεσν. ἐπίθ. παρ' Ἡσυχ. *ἄξύλιστον*.

Ὁ μὴ ξυλοκοπηθεὶς.

ἄξυλοκόπητος ἐπίθ. Χίος

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξυλοκοπητός < ξυλοκοπῶ.

Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου δὲν ἀπεκόπησαν οἱ θάμνοι, ὁ μὴ ἐκχερσωθεὶς, ἐπὶ ἐδαφῶν χέρσων.

ἄξυλος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.) *ἀνάξυλος* Πόντ. (Κερασ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *ἄξυλος* = ὁ ἄνευ ξύλου.

1) Ὁ ἐστερημένος καυσίμων ξύλων 2) Ὁ μὴ διὰ ξύλου σωφρονισθεὶς

ἄξυμύτωτος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξυμυτωτός* < *ξυμυτώνω*.

Ὁ μὴ ὀξυνθεὶς, ὁ μὴ γενόμενος αἰχμηρὸς ἐνθ' ἄν.: Τὸ μαθαίρ' ἄξυμύτωτον ἐν' Χαλδ. Ἀντίθ. *ξυμυτωτός*.

ἄξυπα ἐπίρρ. ἄξεσπα Νίσυρ. Τήλ. ἄξασπα Κάλυμν. ἄξυπα Προπ. (Ἀρτάκ.) κ. ἄ. ἄξ'πα Ἀδραμ. Θράκ. (Μάδυτ.) Λέσβ. ἄξυπ-πα Κύπρ. ἄξαπ-πα Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. *ξυπάζομαι*. Οἱ τύπ. ἄξασπα καὶ ἄξαπ-πα κατὰ τὸ ἄξαφνα.

Αἰφνης, ἐξαίφνης, ἀπροσδοκῆτως ἐνθ' ἄν.: Ἀξασπα 'κειὰ ποῦ πάαινα εἶδα τὸν τάδε Κάλυμν. Εἶδεν τὸν ἄξυπ-πα τὸ 'εφορήθη'ν Κύπρ. Ἀξ'πα τὸν εἶδα Μάδυτ. || Ἀσμ.

Ἀξεσπα μοῦ ῥθεν ἡ φωνή, τὸ θλιβερὸ χαμπάρι Νίσυρ.

Ξύπνα τώρα, βρὲ κάουρα, τῶαὶ στάθου 'ς τὲς ἀντρέες σου, μὲν πῆς πῶς ἦρα ἄξυπ-πα τῶαὶ πῆρα τὴν ζωὴν σου Κύπρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄξαφνα.

ἄξύπαστος ἐπίθ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Σουδεν.) — Λεξ. Δεῖκ Γαζ. (λ. ἀνέμπληκτος) Περίδ. *ἄξύπαστους* Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξυπαστός < ξυπάζω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ἀτρομος, ἀτάραχος ἐνθ' ἄν. Συνών. *ἄσκιαχτος*.

2) Ἀναιδής, ἀναίσχυντος Πελοπν. (Ἀρκαδ.): Δὲν κοκκινίζεις, ἄξύπαστε ἄνθρωπε, ποῦ μοῦ κρένεις ἔτσι;

ἄξύπνητα ἐπίρρ. Αἰασκαράτ. Ποιήμ. 206

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄξύπνητος*.

Χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐξυπνήσῃ τοῦ λοιποῦ: Ποιήμ. Κοράσι ὦραϊο, τρυφερό, σὰ ρόδο μαραμμένο, ὦιμέ, κοιμᾶται ἄξύπνητα ἀνθοστεφανωμένο.

ἄξύπνητος ἐπίθ. Δαρδαν. Θράκ. (Σαρεκκλ. κ. ἄ.) Κρήτ. Κύνθηρ. Κύπρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σῦρ. κ. ἄ. — ΜΤσιριμῶκ. Σονέντ. 7 — Λεξ. Δεῖκ Περίδ. Μπριγκ. *ἄξύπνητους* Θράκ. (Αἰν.) Λέσβ. Λυκ. (Λιβύσσ.) *ἄξύπνιστος* Πόντ. (Τραπ.) *ἄξύπνιος* Πόντ. (Τραπ.) *ἄξύπνιος* Παξ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξυπνητός* < *ξυπνῶ*, παρ' ὁ καὶ *ξυπνίζω*.

1) Ὁ μὴ ἐγερθεὶς ἐκ τοῦ ὕπνου, ὁ μὴ ἐξυπνήσας ἐνθ' ἄν.: Ἀξύπνητο εἶναι ἀκόμη τὸ παιδί Σαρεκκλ. κ. ἄ. Ἐφῆκα ἄξύπνητον τὸ παιδίον καὶ τὸ μεσημέρ' ἐγνέφ'σεν (ἐξύπνησεν) Τραπ. Συνών. ἀγνέφιστος, ἄγνεφος. β) Ὁ ἐξ οὗ δὲν ἐξυπνᾷ τις, ἐπὶ ὕπνου ΜΤσιριμῶκ. ἐνθ' ἄν.: Ποιήμ.

Τὴ λησμονιά, τὴν ἀρνησιὰ τὴ γύρεψε τοῦ κάκου, τότε ἔγειρε κ' ὕπνο βαθὺ καὶ ἄξύπνητο ἐκοιμήθη

ΜΤσιριμῶκ. ἐνθ' ἄν. γ) Ὡς οὐσ. (κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐσ. ὕπνος), ὁ ὕπνος τοῦ θανάτου ἐνθ' ἄν.: Ἐκεῖνοι ἄ'μοῦν-ταν τὸν ἄξύπνητο Θράκ. || Φρ. Ὡ, ποῦ νὰ κοιμηθῇς τὸν ἄξύπνητο! (ἀρὰ) πολλαχ. || Ἀσμ.

Κοιμήσου τὸν ἄξύπνητο, τὸν ὕπνον τοῦ θανάτου

Σῦρ. 2) Μεταφ. ὁ μὴ εὐφυής, ὁ μὴ ἐξυπνος Σῦρ.: Ἀξύπνητος κόσμος. Συνών. κοιμισμένος (ἰδ. κοιμίζω).

ἄξυράφιστος ἐπίθ. σύνθη. καὶ Πόντ. *ἄξυράφιος* Πελοπν. (Ξυλόκ.) Πόντ. (Τραπ.) *ἄξυράφιος* Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.) *ἄξουράφιστος* σύνθη. *ἄξουράφ'στους* Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. (Αἰν.) Μακεδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξυραφιστός < ξυραφίζω.

Ὁ μὴ ξυραφισθεὶς, ἀξύριςτος. Συνών. ἀμπαρμπέ-ρευτος, ἀμπαρμπέριςτος, ἀξύριςτος, ἄξυρος.

